SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO

PROFILAKTYCZNY SZKOŁY

PODSTAWOWEJ NR 17

IM. MAŁGORZATY KOZERY- GLISZCZYŃSKIEJ

W PABIANICACH

„Każdy uczeń ma możliwość osiągnięcia sukcesu”

William Glasser

Program na rok szkolny 2018/2019

Podstawą prawną programu wychowawczego są następujące dokumenty:

1. Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (art. 72)
2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 roku, ratyfikowana przez Polskę 30 września 1991 roku (art. 3, 19 i 33)
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dziennik Ustaw. Nr 67 z 1996 roku z późniejszymi zmianami)
4. Rozporządzenie MEN z dnia 26 lutego 2002 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458)
5. Rozporządzenie MEN z dnia 19 czerwca 2001 roku w sprawie ramowych statutów publicznych przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61 poz. 624) oraz rozporządzenie zmieniające z dnia 31 stycznia 2002 roku (Dz. U. Nr 10, poz. 96). Rozporządzenie to wprowadziło obowiązek uchwalenia przez szkoły podstawowe i gimnazja szkolnego programu profilaktyki spójnego z programem wychowawczym, zaopiniowanym przez rodziców i uczniów.
6. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku.
7. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku (nowelizacja z dnia. 24 kwietnia 2015 roku)
8. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 roku.
9. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 roku.
10. Rozporządzenie MEN z dnia 31.01.2003 roku w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych niedostosowaniem.
11. Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 roku w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
12. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
13. Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001 roku w sprawie ramowych statutów publicznych szkół (Dz. U. z 2002r. Nr 61 poz.624).

14. Statut szkoły.
15. Ustawa o Systemie Oświaty (Dz. U. z dnia 16 marca 2015 roku).
16. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku - Prawo oświatowe (Dziennik Ustaw z 2017r. poz.59).
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 roku.

Wstęp

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Jest to zadanie rodziny i szkoły, która w swojej działalności uwzględnia wolę rodziców i państwa.

Program wychowawczy opiera się na humanitarnych i uniwersalnych wartościach, odwołujących się do praw dziecka, ucznia i rodziny. Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej i profilaktycznej wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców i ich oczekiwania, będą wprowadzać uczniów w świat wiedzy i nauki, wdrożą ich do samodzielności, ukierunkują rozwój dziecka młodszego, pomogą w podejmowaniu decyzji dotyczącej kierunku dalszej edukacji i przygotują do aktywnego udziału w życiu społecznym. Program wychowawczy obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym skierowane do uczniów i realizowane przez nauczycieli.

Celem wychowania jest przede wszystkim rozwijanie u uczniów odpowiedzialności, miłości Ojczyzny, poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.

Zapewnimy każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotujemy do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

W prowadzeniu tych działań szkoła współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego, poradniami psychologiczno- pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej i leczenia uzależnień, i powiatowymi stacjami sanitarno - epidemiologicznymi, Policją itd. Podmiotem oddziaływań wychowawczych są uczniowie, ich rodzice oraz nauczyciele, a także środowisko szkolne. Kształcenie ogólne w szkole tworzy fundament wykształcenia – szkoła łagodnie wprowadzi uczniów w świat

wiedzy, dbając o ich harmonijny rozwój intelektualny, etyczny, emocjonalny, społeczny i fizyczny.

Kształcenie dzieli się na dwa etapy edukacyjne:
I etap edukacyjny, obejmujący klasy I-III szkoły podstawowej – edukacja wczesnoszkolna,
II etap edukacyjny, obejmujący klasy IV-VIII szkoły podstawowej.

Celem kształcenia ogólnego w szkole jest:

1. Wszechstronny rozwój osobowościowy ucznia w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym i duchowym.
2. Prowadzenie wśród uczniów, ich rodziców, opiekunów oraz nauczycieli systematycznej działalności wychowawczej, edukacyjnej, informatycznej i profilaktycznej.
3. Przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych itp.
4. Prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspieraniu ucznia w jego rozwoju.
5. Współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia, kształtowania hierarchii systemu wartości.
6. Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą i społecznością lokalną.
7. Kształtowanie postaw patriotycznych, szacunku dla ojczyzny i dumy z dziedzictwa narodowego.
8. Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczeń - nauczycieli.
9. Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, ich rodzicami czy opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków.
10. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców i opiekunów.
11. Poszerzanie wiedzy i umiejętności uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

12. Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków.
13. Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.
14. Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.
15. Prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji niebezpiecznych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej.
16. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji odurzających, psychotropowych itp., norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
17. Dostarczanie rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych uczniów, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji odurzających, psychotropowych itp.
18. Udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji odurzających, psychotropowych itp.
19. Przekazywanie uczniom, ich rodzicom i opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom informacji na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
20. Informowanie uczniów, ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.
21. Prowadzenie działalności profilaktycznej polegające na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.
22. Wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie ryzykownych zachowań.
23. Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów jako alternatywnej formy działalności zaspokajającej ważne

potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.

24. Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji odurzających, psychotropowych itp. przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.
25. Przyswojenie przez uczniów podstawowego zasobu wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyki, dotyczących przede wszystkim tematów i zjawisk bliskich doświadczeniom uczniów.
26. Zdobycie przez uczniów umiejętności wykorzystywania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów.
27. Ukierunkowanie uczniów ku wartościom.
28. Przygotowanie uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu.

Ważnym zadaniem szkoły jest:

1. Przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym. Nauczyciele stwarzać będą uczniom warunki do nabywania umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, z zastosowaniem technologii informacyjno - komunikacyjnych, na zajęciach z różnych przedmiotów.
2. Edukacja zdrowotna, której celem jest kształtowanie u uczniów nawyku dbałości o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu.
3. W procesie kształcenia ogólnego szkoła będzie kształtowała u uczniów postawy sprzyjające ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takie jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej
4. W rozwoju społecznym bardzo ważne będzie kształtowanie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji
5. Szkoła podejmuje odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji. Obok zadań wychowawczych i profilaktycznych nauczyciele wykonywać będą również działania opiekuńcze odpowiednio do istniejących potrzeb.

6. Szkoła oraz poszczególni nauczyciele podejmować będą działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości. Uczniom z niepełnosprawnościami, dostosowuje się nauczanie do ich możliwości psychofizycznych

Sposoby realizacji zadań szkoły:

Swoje zadania szkoła będzie realizowała poprzez prowadzenie:

- zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego
- zajęć z wychowawcą
- warsztatów, treningów umiejętności, projektów, szkoleń, spektakli teatralnych, spotów, kampanii społecznych, happeningów, pikników edukacyjnych lub w innych formach uwzględniających wykorzystanie aktywnych metod pracy

Wizja szkoły:

1. Szkoła zapewnia uczniom optymalne warunki rozwoju.
2. W szkole panuje życzliwa i przyjazna atmosfera.
3. Uczniowie zdobywają wiedzę, rozwijają swoje zainteresowania, promują zdrowy styl życia.
4. Uczniowie rozwijają umiejętności komunikacyjne, umiejętności wykorzystywania negocjacji i mediacji w sytuacjach rozwiązywania konfliktów.
5. Uczniowie rozwijają takie cechy jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, wytrwałość.
6. Szkoła wprowadza uczniów w świat uniwersalnych wartości oraz tych, które wskazali rodzice.
7. Nauczyciele prowadzą ciekawe zajęcia, przygotowują do twórczego rozwiązywania problemów i do dalszego etapu kształcenia.

Misja szkoły:

1. Kształtujemy charakter i osobowość uczniów promując uniwersalne wartości społeczne.
2. Uczymy szacunku do ojczyzny, regionu ich historii, tradycji i kultury.

3. Stwarzamy warunki sprzyjające osiąganiu przez uczniów sukcesów na miarę ich możliwości.
4. Rozwijamy zainteresowania i zdolności poprzez wspieranie talentów.
5. Dbamy o uczniów, którym nauka sprawia kłopoty.
6. Dbamy o potrzeby uczniów w sferze socjalnej.
7. Zapewniamy bezpieczne warunki pobytu w szkole, kształtujemy prawidłowe relacje z ludźmi, uczymy tolerancji, odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.
8. Dbamy o bazę szkoły i o właściwą organizację pracy.

Model absolwenta

Realizacja ogólnych zadań szkoły pozwala przyjąć, że uczeń kończący 8-letnią szkołę podstawową:

1. Jest tolerancyjny i wrażliwy na potrzeby innych.
2. Potrafi wyrażać własne zdanie i słuchać zdania innych.
3. Potrafi wyrażać swoje uczucia, emocje, radzić sobie z nimi, nie stosuje agresji, przemocy i cyberprzemocy.
4. Potrafi uczyć się i umie wykorzystywać zdobytą wiedzę w praktyce.
5. Jest ciekawy świata. Chętnie gromadzi wiadomości, korzystając z różnych źródeł informacji i potrafi je selekcjonować.
6. Rozwija swoje zainteresowania i uzdolnienia.
7. Zna i szanuje dorobek, historię i kulturę regionu i kraju.
8. Prezentuje postawy patriotyczne. Okazuje szacunek dla symboli narodowych.
9. Jest aktywny fizycznie i chętnie uprawia sport w jego różnych odmianach.
10. Dba o własne zdrowie prowadząc zdrowy styl życia oraz podejmuje działania prozdrowotne i proekologiczne.
11. Zna i przestrzega ogólnie przyjęte normy społeczne.
12. Zna zagrożenia występujące w środowisku i uwzględnia je w swoim postępowaniu.
13. Nawiązuje kontakty z rówieśnikami bez sięgania po środki odurzające, dopalacze i energetyki. Jest asertywny.
14. Bezpiecznie i świadomie korzysta z nowoczesnych technologii komunikacji informatycznej.
15. Wykazuje się umiejętnością korzystania z technik mediacyjnych.

16. Jest przygotowany do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym.
17. Sprawnie komunikuje się w języku polskim.

Strategia i diagnoza

Proces wychowania to:

1. wspomaganie wychowanka w rozwoju – organizowanie działań aby uczeń rozwijał się prawidłowo,
2. korygowanie – niwelowanie dysfunkcji,
3. kształtowanie – modelowanie oczekiwanych postaw i wartości,
4. profilaktyka – zapobieganie niepożądanym zachowaniom.

Szkolny Program Wychowawczo Profilaktyczny został opracowany przez zespół wychowawczy. Przy opracowaniu programu uwzględniona została diagnoza potrzeb i ewaluacja poprzedniego programu profilaktyki i programu wychowawczego.

Potrzeby szkoły zostały zdiagnozowane na podstawie:

- ankiet przeprowadzonych wśród uczniów kl. V i VI,
- rozmów indywidualnych i wywiadów przeprowadzonych z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- obserwacji zachowań uczniów na lekcjach, podczas przerw i zajęć pozalekcyjnych,
- analizy dokumentacji szkolnej dotyczącej podejmowania interwencji wychowawczych (notatki z zajść, dokumentacje pedagoga, indywidualnie zawierane kontrakty).
- ankiet dla rodziców.

Diagnoza środowiska:

W szkole wielu uczniów wychowuje się w rodzinach z problemami, w rodzinach rozbitych, z problemami alkoholowymi, z przemocą w rodzinie, niewydolnych wychowawczo, z nadzorem kuratora sądowego. Rodziny takie stanowią 2,5% wszystkich rodzin. Dzieci z tych rodzin korzystają z różnych form pomocy i wsparcia np. asystentów rodzin, opieki pracowników socjalnych,

pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz z pomocy materialnej np. bezpłatnych obiadów, stypendiów, paczek okolicznościowych z odzieżą i przyborami szkolnymi, wyjazdów na kolonie. Środowisko domowe ma wpływ na zachowanie i funkcjonowanie dzieci w szkole.
Innym powodem zachowań dysfunkcjonalnych są uczniowie z nadpobudliwością, nadruchliwością, i uczniowie impulsywni oraz uczniowie odrzuceni przez rówieśników zwracający na siebie uwagę rówieśników i nauczycieli.

Analiza tych informacji pozwoliła wyłonić podstawowe problemy występujące w szkole:

1. Problemy związane z zaburzeniami emocjonalnymi (konflikty koleżeńskie, zachowania buntownicze, naruszanie dyscypliny podczas lekcji i przerw).
2. Izolowanie i odrzucanie niektórych uczniów w klasach.
3. Niewłaściwe wykorzystywanie technologii multimedialnych.
4. Nieporadność wychowawcza niektórych rodziców.
5. Niepowodzenia szkolne.
6. Trudna sytuacja materialna wielu rodzin.
7. Nieprzestrzeganie statutu i regulaminów obowiązujących w szkole.

oraz atuty:

1. Liczba uczniów w szkole pozwalająca na poznanie ich problemów.
2. Uczniowie lubią szkołę, chodzą do niej chętnie, nie ma uczniów chodzących na wagary.
3. Uczniowie mają zaufanie do wychowawców, pedagoga i dyrekcji szkoły. W razie problemów wiedza do kogo zwrócić się o pomoc. Uzyskaną pomoc oceniają pozytywnie.
4. Uczniowie chętnie angażują się w prace samorządów klasowych i samorządu szkolnego, biorą udział w akcjach wolontariatu.
5. Większość rodziców aktywnie wspiera nauczycieli.

Program wychowawczy w opinii rodziców

Z przeprowadzonej ankiety wśród rodziców wynika iż prawi 80% respondentów wie czym jest profilaktyka i zna podejmowane przez szkołę działania mające na celu zapobieganie niepożądanym zachowaniom, sytuacjom.

Zauważyć również można, że najważniejsze działania podejmowane przez szkołę w zakresie profilaktyki okazują się być również priorytetami rodziców, aż 78% zapytanych uznała, że szkoła zapewnia uznane przez nich priorytety.

Na pytanie otwarte dotyczące zadowolenia z podejmowanych działań profilaktycznych przez szkołę odpowiedziało 65% respondentów, 45% wstrzymało się od odpowiedzi. Spośród osób, które udzieliły odpowiedzi 43% jest zadowolona z działań podejmowanych przez szkołę w zakresie profilaktyki, 10% zaproponowało zmiany, a 2 % wypowiedziało się, że nie znają działań profilaktycznych szkoły. Propozycje zmian zostały uwzględnione w programie na nowy rok szkolny.

Adresaci programu:

Program adresowany jest do całej społeczności szkolnej. Wspieramy wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia. Podejmujemy działania, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych naszych uczniów. W szkole realizowana jest przede wszystkim profilaktyka uniwersalna a jej celem jest przeciwdziałanie zagrożeniom.

Program zawiera też działania skierowane do nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz rodziców uczniów.

Wykonawcy programu

Wychowawcy klas I – VIII, pedagog, wszyscy nauczyciele, pracownicy Straży Miejskiej, pracownicy Ośrodka Profilaktyki i Integracji Społecznej, opiekun PCK, Zespół ds. Promocji Zdrowia, zaproszeni realizatorzy programów profilaktycznych.

Plan działań wychowawczych dla klas I - III

Cele:

1. Uczeń zna normy dobrego zachowania i według nich postępuje.
2. Uczeń rozumie co to znaczy być Polakiem.
3. Uczeń umie zachować się w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
4. Uczeń znajduje swoje miejsce w grupie i w niej działa.
5. Uczeń umiejętnie potrafi rozwiązywać konflikty i spory.
6. Uczeń wie jak prowadzić zdrowy styl życia i w miarę możliwości sam go stosuje.
7. Uczeń zna podstawowe zasady bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych.
8. Uczeń bezpiecznie korzysta z Internetu i zna związane z nim zagrożenia.

Efekty działań wychowawczych:

1. Ma poczucie przynależności do klasy, własnej odrębności i wartości
2. Współtworzy i respektuje normy grupowe.
3. Szanuje dorosłych, młodszych i rówieśników, okazuje im to w słowach i działaniach.
4. Stosuje zwroty grzecznościowe.
5. Rozróżnia dobro i zło w sytuacjach codziennych i odpowiednio reaguje.
6. Zna formy odmawiania innym osobom.
7. Jest świadome swoich praw.
8. Wie do kogo zwrócić się o pomoc.
9. Jest tolerancyjny.
10. Potrafi odreagować napięcia emocjonalne.
11. Zna symbole narodowe – hymn państwowy, godło, flaga, posiada strój galowy, przyjmuje odpowiednią postawę przy śpiewaniu pieśni patriotycznych.

Treści wychowawczo - profilaktyczne realizowane w klasach I - III

Obszar	Cele	Formy i metody	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Kultura- wartości, normy wzory zachowań	**Uczeń:** **1.** analizuje sytuacje wychowawcze odróżniania dobra od zła.	gry dramatyczne, warsztaty	Cały rok według potrzeb	wychowawcy, pedagog szkolny, zaproszeni goście specjaliści
	2. integruje się z grupą	gry i zabawy integracyjne, wycieczki, imprezy klasowe	wrzesień według potrzeb	wychowawcy, pedagog szkolny, rodzice
	3. dostrzega wartości z bycia członkiem grupy	uroczystości klasowe i szkolne	według harmonogramu	wychowawcy, rodzice
	4. rozwija poczucie własnej odrębności i wartości,	uroczystości, zawody, pokazy, konkursy klasowe, szkolne i pozaszkolne	cały rok	wychowawcy, nauczyciele, trenerzy
	5. wspólnie z wychowawcą ustala zasady i reguły panujące w klasie	kontrakt klasowy, obowiązki dyżurnego, wybieramy Samorząd Klasowy, ustalamy zasady pracy w grupie.	wrzesień	wychowawcy

6. umie określać normy i zasady w życiu codziennym	zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia	wrzesień	wychowawcy
7. Potrafi zaprezentować swoje umiejętności, talenty i pasje.	pokazy, zawody, przedstawienia, wystawy plastyczne, imprezy muzyczne, uroczystości szkolne	cały rok	wychowawcy rodzice
8. właściwie zachowuje się w miejscach publicznych	wyjścia do kina, teatru, muzeum, biblioteki	cały rok	bibliotekarze, rodzice, pracownicy, muzeum itp.
9. potrafi podtrzymywać tradycje szkoły, miasta i państwa,	uczestniczenie w ważnych imprezach i uroczystościach szkolnych i na terenie miasta	cały rok	wychowawcy
10. potrafi wyrazić szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą oraz społecznością lokalną.	uczestniczenie w ważnych imprezach i uroczystościach szkolnych i na terenie miasta	cały rok, według harmonogramu	wychowawcy

	11. odpowiednio odnosi się do osób niepełno-sprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej.	pogadanka drama, spotkania, rajdy integracyjne	cały rok	wychowawcy dyrekcja pedagog koordynator rajdu
Relacje	**Uczeń:** 1. potrafi umiejętnie komunikować się z otoczeniem	drama	cały rok według potrzeb	wychowawcy pedagog
	2. zna prawa ucznia i przestrzega obowiązujących reguł	zapoznanie ucznia ze Statutem Szkoły (prawa i obowiązki ucznia), regulaminami pracowni, zawarcie kontraktu	wrzesień cały rok	wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły
	3. potrafi dokonać obiektywnej oceny zachowania swojego i kolegów	pogadanki, przykłady z życia codziennego, literatury itp.,	cały rok według potrzeb	wychowawca, pedagog
	4. poznaje prawa dziecka	zapoznanie z elementami Konwencji Praw Dziecka	październik	wychowawca, pedagog

	5. zna pojęcie empatii, potrafi pomóc słabszym i potrzebującym	udział w akcjach typu: Góra Grosza, Szlachetna Paczka, PCK,	cały rok	
Zdrowie	**Uczeń:** 1. zna podstawowe zasady dbałości o zdrowie własne i innych,	pogadanki, spotkania z pielęgniarką, stomatologiem, dietetykiem,	cały rok	koordynator ds. Promocji Zdrowia, wychowawcy klas
	2. Zna zasady racjonalnego odżywiania, higieny osobistej i aktywności fizycznej.	pogadanki, spotkania z pielęgniarką, stomatologiem, dietetykiem, zawody sportowe, rajdy	cały rok	koordynator ds. Promocji Zdrowia, wychowawcy klas koordynator ds. rajdu, nauczyciele wychowania fizycznego
	3. Uczy się być odpowiedzialny za własne zdrowie.	udział w akcjach promujących zdrowy styl życia, rajdach, zawodach, wycieczkach	cały rok	koordynator ds. Promocji Zdrowia, wychowawcy klas koordynator ds. rajdu, nauczyciele wychowania fizycznego

	4. Uczy się analizować zjawiska przyrodnicze i wie jak one wpływają na życie ludzi, zwierząt i roślin.	zajęcia terenowe, wycieczki, eksperymenty przyrodnicze	cały rok według potrzeb	wychowawcy, rodzice, nauczyciele świetlicy
	5. Uczy się zachowania w sytuacjach zwycięstwa i porażki	pogadanki, zawody sportowe, konkursy	cały rok według potrzeb	wychowawcy, pedagog szkolny
	6. Poznaje i dba o środowisko przyrodnicze	wycieczki, obserwacja przyrody i zjawisk	cały rok	wychowawcy, rodzice, nauczyciele świetlicy
	7. Poznaje zagrożenia współczesnego świata: (dopalacze, nikotyna, alkohol)	pogadanki przedstawienia profilaktyczne scenki rodzajowe filmy przedstawienia profilaktyczne, zajęcia warsztatowe	zgodnie z harmonogramem cały rok	wychowawca, pedagog szkoły zaproszenia goście, pielęgniarka szkolna, psycholog wychowawcy, pedagog, zaproszeni goście
	8. Poznaje zjawisko przemocy, uczy się radzić sobie agresją.	pogadanki przedstawienia profilaktyczne scenki rodzajowe filmy przedstawienia profilaktyczne,	zgodnie z harmonogramem cały rok	wychowawca, pedagog szkoły zaproszenia goście, pielęgniarka szkolna, psycholog

		zajęcia warsztatowe		wychowawcy, pedagog, zaproszeni goście
Bezpieczeństwo	**Uczeń:** **1.** Poznaje zasady bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych	drama, spotkanie z Policją, Strażą Miejską, Strażą Pożarną, ćwiczenia praktyczne	cały rok	wychowawcy, rodzice, nauczyciele świetlicy, policjant, strażnik miejski, strażak
	2. Jest informowany o niebezpie-czeństwach wynikających z niewłaściwego użytkowania technologii informacyjno-komunikacyjnej	pogadanki, udział w akcji „Bezpieczny Internet”, przedstawienia, prace plastyczne	Zgodnie z harmonogramem	wychowawcy, nauczyciele informatyki, koordynator ds. bezpieczeństwa
	3. Poznaje niebezpieczeństwa wynikające z anonimowości kontaktów w Sieci.	pogadanki, udział w akcji „Bezpieczny Internet”, przedstawienia, prace plastyczne	według harmonogramu	wychowawcy, nauczyciele informatyki, koordynator ds. bezpieczeństwa
	4. Uczy się rozróżniać dobro od zła i odmawiać w sytuacji zagrożenia	pogadanki, drama, warsztaty, przedstawienia profilaktyczne	według harmonogramu	wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele świetlicy rodzice, koordynator ds. bezpieczeństwa

Plan działań wychowawczych dla klas IV- VIII

Cel wychowania:

1. Uczeń odnosi się z szacunkiem do siebie i innych.
2. Zna historię swojego państwa i szacunkiem odnosi się do symboli narodowych.
3. Wie jak komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi, zarówno bezpośrednio jak i on-line.
4. Zna swoje mocne i słabe strony, potrafi nad nimi pracować.
5. Potrafi planować działanie i przewidzieć jego efekty.

Efekty działań wychowawczych:

1. Zna tradycje i wartości rodzinne, uczy się je pielęgnować.
2. Dostrzega wpływ innych osób na kształtowanie osobowości i drogi życiowej, potrafi to prawidłowo ocenić.
3. Ma świadomość swoich zalet i wad.
4. Zawsze ma odpowiedni strój na ważnych uroczystościach patriotycznych i szkolnych.
5. Zna i stosuje w praktyce zasady aktywnego słuchania.
6. Potrafi bezpośrednio i otwarcie wyrazić swoje prośby, opinie i oczekiwania.
7. Zna zagrożenia, dokonuje słusznych wyborów, odróżnia dobro i zło.
8. Dba o bezpieczeństwo przy stosowaniu nowoczesnych technologii i urządzeń.
9. Wie, gdzie szukać pomocy, zna przydatne strony internetowe i numer 116111 (Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży).
10. Zna i rozróżnia sposoby komunikacji w Internecie (poczta, forum, czat, blog), stosuje netykietę.
11. Nie stosuje cyberprzemocy i hejtu.
12. Zna i stosuje zasady zdrowego stylu życia.
13. Nie zażywa środków odurzających – alkoholu, nikotyny, narkotyków i dopalaczy.
14. Umiejętnie rozwiązuje konflikty i spory, w ich rozwiązywaniu stosuje mediacje.

Treści wychowawczo - profilaktyczne realizowane w klasach IV -VIII

Obszar	Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Kultura- wartości, normy wzory zachowań.	**Uczeń:** 1. rozwija swoje zainteresowania i pasje,	Szkolny pokaz talentów, szkolne koła zainteresowań, konkursy i zawody,	grudzień cały rok szkolny	wychowawcy i osoby odpowiedzialne w/g harmonogramu, nauczyciele,
	2. rozwija umiejętność wyrażania własnych emocji,	koło teatralne, zajęcia warsztatowe,	cały rok szkolny,	prowadzący zajęcia, pedagog, wychowawcy, zaproszeni goście,
	3. rozwija cechy takie, jak: pracowitość, odpowiedzialność, rzetelność i wytrwałość,	Działalność w samorządzie szkolnym i klasowym, udział w akcjach na rzecz innych osób, instytucji itp.	cały rok szkolny	opiekun samorządu, wychowawcy pedagog, wychowawcy nauczyciele, rodzice.
	4. poznaje ogólnie znane wartości i uczy się ich przestrzegania w życiu,	uroczystości klasowe i szkolne,	cały rok szkolny	wychowawcy, nauczyciele, rodzice,
	5. uczy się szacunku dla kultury i dorobku narodowego,	uroczystości klasowe i szkolne, wyjścia do kina, teatru, muzeum, wycieczki krajoznawcze, rajdy itp.	cały rok szkolny	wychowawcy, nauczyciele, rodzice,

	6. nawiązuje więzi ze społecznością lokalną.	udział w akcjach na rzecz środowiska lokalnego	cały rok szkolny	wychowawcy, nauczyciele,
Relacje - kształtowanie postaw społecznych	**1.** kształtuje umiejętności właściwej komunikacji i asertywnego wyrażania własnych potrzeb,	udział w akcjach i zajęciach warsztatowych,	cały rok szkolny	wychowawcy, nauczyciele,
	2. uczy się rozwiązywać problemy również z wykorzystaniem technik mediacyjnych	zajęcia warsztatowe,	cały rok szkolny	pedagog, wychowawcy, zaproszeni goście, nauczyciele
	3. działa na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat),	udział w akcjach dobroczynnych,	cały rok szkolny	pedagog, opiekun PCK i samorządu szkolnego, wychowawcy, nauczyciele, rodzice
	4. uczy się samorządności,	działalność w samorządzie szkolnym i klasowym,	cały rok szkolny	pedagog, opiekun PCK i samorządu szkolnego, wychowawcy, nauczyciele
	5. doskonali siebie jako jednostkę, członka rodziny i społeczeństwa.	uczestnictwo w życiu klasy, szkoły i społeczeństwa.	cały rok szkolny	wychowawcy, nauczyciele, rodzice
Edukacja zdrowotna	**1.** uczy się postaw prozdrowotnych i prowadzenia aktywnego stylu	pogadanki, udział w spotkaniach z pielęgniarką,	cały rok	koordynator ds. Promocji Zdrowia, wychowawcy klas, zaproszeni goście,

	życia,	stomatologiem, dietetykiem, uczestnictwo w Kole Promocji Zdrowia,		
	2. rozwija właściwe postawy wobec zdrowia i życia	pogadanki oraz spotkania z pielęgniarką, stomatologiem, dietetykiem, akcje promujące zdrowy styl życia, zawody sportowe, rajdy, warsztaty z pierwszej pomocy	cały rok	koordynator ds. Promocji Zdrowia, wychowawcy klas, koordynator ds. rajdu, nauczyciele wychowania fizycznego, rodzice, zaproszeni goście,
	3. nabywa podstawową wiedzę na temat stresu i radzenia sobie z nim,	zajęcia warsztatowe, lekcje wychowawcze,	cały rok	pedagog, wychowawcy, zaproszeni goście
	4. uczy się sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptacji swoich ograniczeń,	zajęcia warsztatowe, wycieczki, zawody sportowe, konkursy,	cały rok według potrzeb	wychowawcy, nauczyciele rodzice,
	5. ma świadomość swoich mocnych i słabych stron,	zajęcia warsztatowe, zawody sportowe, konkursy, Szkolny Pokaz Talentów,	cały rok według potrzeb	wychowawcy, pedagog szkolny,

		prezentacje, wystawy prac,		
	6. ma świadomość zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania,	pogadanki, zajęcia WSRZ	cały rok	wychowawcy, nauczyciele,
	7. potrafi wyznaczyć sobie cele krótko i długoterminowe	zajęcia warsztatowe	cały rok	pedagog,
Bezpieczeństwo	**1.** uczy się sposobów rozwiązywania problemów bez użycia agresji,	zajęcia warsztatowe,	cały rok	wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele,
	2. zna zagrożenia wynikające z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych	akcje (Dzień Bezpiecznego Internetu i inne projekty), prelekcje, pogadanki, filmy, spoty reklamowe itp. przedstawienia spotkania z Policją i Strażą Miejską	cały rok	nauczyciel informatyki, wychowawcy, inni nauczyciele, zaproszeni goście,
	3. poznaje osoby i instytucje świadczące pomoc w trudnych sytuacjach,	pogadanki, prelekcje, gazetki, informacyjne, strony internetowe,	cały rok	pedagog, wychowawcy

	4. uczy się odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie,	spotkania z policją i Strażą Miejską, pogadanki	cały rok	pedagog, wychowawcy, zaproszeni goście
	5. jest informowany o skutkach prawnych posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych,	pogadanki, prelekcje, gazetki informacyjne, strony internetowe, Policja i Straż Miejska,	cały rok	pedagog, wychowawcy, zaproszeni goście
	6. uczy się radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami,	warsztaty, pogadanki	cały rok	pedagog, wychowawcy, zaproszeni goście
	7. rozwija świadomość dotyczącą prawa do prywatności oraz do ochrony danych osobowych w Sieci,	akcje (Dzień Bezpiecznego Internetu i inne), prelekcje, pogadanki, filmy, spoty reklamowe itp. przedstawienia spotkania z Policją i Strażą Miejską,	cały rok	nauczyciel informatyki, wychowawcy, inni nauczy-ciele, zaproszeni goście
	8. poznaje zagrożenia współczesnego świata: narkotyki, dopalacze, nikotynizm, alkoholizm,	zajęcia warsztatowe przedstawienia profilaktyczne kampanie filmy i prezentacje, spotkania z osobami	cały rok szkolny	pedagog, wychowawcy, zaproszeni goście, nauczyciele, rodzice, nauczyciele wychowania fizycznego,

	uzależnienie od komputera,	uzależnionymi współpraca z instytucjami (np. MONAR)		
	9. poznaje zjawisko przemocy w rodzinie,	pogadanka, film, ulotki, tablice informacyjne,	cały rok	wychowawca, pedagog szkoły, zaproszeni goście,
	10. poznaje zjawisko i skutki cyberprzemocy	akcje (Dzień Bezpiecznego Internetu i inne projekty), prelekcje, pogadanki, filmy, spoty reklamowe itp. przedstawienia spotkania z Policją i Strażą Miejską tablice informacyjne.	cały rok	nauczyciel informatyki, wychowawcy, inni nauczyciele, zaproszeni goście, rodzice

Treści wychowawczo - profilaktyczne realizowane podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w poszczególnych klasach:

Zadania wychowawcze dla klas IV, V, VI, VII, VIII

Obszary	Zadania				
	Klasa IV	**Klasa V**	**Klasa VI**	**Klasa VII**	**Klasa VIII**
Kultura - wartości, normy i wzory zachowań	**Uczeń:** **1.** poznaje swoje zainteresowania i pasje,	**Uczeń:** **1.** poznaje i rozwija swoje zainteresowania i pasje,	**Uczeń:** **1.**rozwija i prezentuje swoje zainteresowania i pasje,	**Uczeń:** **1.** rozwija i prezentuje swoje zainteresowania i pasje, łącząc z planami na przyszłość	**Uczeń:** **1.** rozwija i prezentuje swoje zainteresowania i pasje. Ma zaplanowane działania na przyszłość
	2. poznaje umiejętność wyrażania własnych emocji,	2. rozwija umiejętność wyrażania własnych emocji,	**2.** dokonuje analizy swojego postępowania,	**2.** dokonuje analizy swojego postępowania i ponosi za nie odpowiedzialność,	2. dokonuje analizy swojego postępowania, wyciąga wnioski, zna konsekwencje wyboru i ponosi odpowiedzialność za swoje czyny,
	3. rozwija cechy takie, jak: pracowitość, odpowiedzialność rzetelność	**3.** rozwija cechy takie, jak: pracowitość, odpowiedzialność, rzetelność	3. rozwija cechy takie, jak: pracowitość, odpowiedzialność, rzetelność	**3.** rozwija cechy takie, jak: pracowitość, odpowiedzialność, rzetelność	3. rozwija pozytywne cechy swojej osobowości wiedząc, że mają one wpływ na jego przyszłość,

	i wytrwałość,	i wytrwałość,	i wytrwałość,	i wytrwałość,	
	4. poznaje ogólnie znane wartości i uczy się ich przestrzegania w życiu codziennym ,	**4.** poznaje ogólnie znane wartości i uczy się ich przestrzegania w życiu codziennym,	**4.** buduje świadomość dotyczącą praw, wartości, wpływów oraz postaw,	**4.** rozwija postawy oparte na odpowiedzialności za dokonywane wybory i swoje postępowanie,	4. jest odpowiedzialny, dokonuje wyboru i kontroluje swoje postępowanie,
	5. kształtuje potrzeby uczestnictwa w kulturze.	**5.** rozwija potrzebę szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	**5.** rozwija potrzebę szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	**5.** rozwija potrzebę szacunku dla kultury i dorobku narodowego oraz umacnia więź ze społecznością lokalną.	5. odczuwa potrzeby uczestnictwa w kulturze i umacnia więź ze społecznością lokalną i narodową, kształtuje w sobie poczucie obywatelskie,
Relacje - kształtowanie postaw społecznych	1. kształtuje umiejętności właściwej komunikacji	**1.** kształtuje umiejętności właściwej komunikacji i asertywnego wyrażania własnych potrzeb,	**1.** nadal doskonali komunikację z innymi,	**1.** potrafi asertywnie wyrażać swoje potrzeby,	**1.** potrafi dążyć do kompromisu,
	2. identyfikuje siebie jako jednostkę,	**2.** doskonali siebie jako jednostkę, członka rodziny	**2.** pracuje nad sobą, poznaje swoje słabe i mocne strony,	**2.** potrafi wykorzystać swoje mocne strony dla	**2.** rozwija i wykorzystuje swoje mocne strony dla siebie, rodziny

	członka rodziny i społeczeństwa,	i społeczeństwa,		siebie, rodziny i społeczności,	i społeczności,
	3. uczy się samorządności w społeczności klasowej.	**3.** uczy się samorządności w społeczności klasowej.	**3.** uczy się samorządności w społeczności szkolnej.	**3.** uczy się samorządności w społeczności szkolnej i lokalnej.	**3.** doskonali umiejętność bycia samorządnym w społeczności szkolnej i lokalnej,
Edukacja zdrowotna	**1.** uczy się postaw prozdrowotnych i prowadzenia aktywnego stylu życia,	1. uczy się i rozwija postawy prozdrowotne i prowadzenia aktywnego stylu życia,	**1.** rozwija postawy prozdrowotne, prowadzi aktywny styl życia,	**1.** prowadzi aktywny styl życia, potrafi zachęcić do aktywności innych,	**1.** świadomie prowadzi aktywny styl życia i efektywnie zachęca do aktywności innych,
	2. nabywa podstawową wiedzę na temat stresu i sposobów radzenia sobie z nim,	2. pracuje nad własną motywacją oraz analizą czynników, które go motywują,	**2.** kształtuje umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości,	**2.** kształtuje postawę proaktywną, przyjmuje inicjatywę i odpowiedzialność za swoje działania i czyny,	**2.** ma świadomość własnych cech osobowościowych i wykorzystuje je do podejmowania odpowiedzialności za swoje działania i czyny,
	3. uczy się sposobów pokonywania własnych	**3.** uczy się sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptacji	**3.** kształtuje konstruktywny obraz własnej osoby np. świadomości	**3.** kształtuje umiejętność świadomego wyznaczania sobie	**3.** rozwija umiejętność wyznaczania sobie celów i dąży do ich realizacji,

	słabości oraz akceptacji swoich ograniczeń,	swoich ograniczeń,	słabych i mocnych stron,	konkretnych celów (krótko i długoterminowych)	
	4. ma świadomość zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	4. ma świadomość zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	**4.** ma świadomość zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	**4.** ma świadomość zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	**4.** ma świadomość zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania,
Bezpieczeństwo	1. uczy się sposobów rozwiązywania problemów bez użycia agresji,	**1.** rozwija umiejętność prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu,	**1.** rozwija umiejętność prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – postawa negocjacji i mediacji,	**1.** rozwija umiejętność prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – postawa negocjacji i mediacji oraz dokonuje wyborów i ponosi za nie odpowiedzialność	1. potrafi prowadzić rozmowy w sytacjach konfliktu, korzysta z postaw negocjacji i mediacji. Dokonuje wyborów za, które ponosi odpowiedzialność,
	2. zna zagrożenia	**2.** doskonali	**2.** rozwija	**2.** rozwija	2. zna konsekwencje

	wynikające z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych,	umiejętność rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu,	świadomość dotyczącą prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w Sieci,	świadomość dotyczącą prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w Sieci, dba o swój wizerunek w kontaktach bezpośrednich i w Internecie,	prawne wynikające z niewłaściwego korzystania z sieci, złamania prawa prywatności oraz ochrony danych osobowych,
	3. rozwija umiejętność troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi,	3. analizuje wpływ nastawienia do siebie i innych na podejmowanie różnorodnych zachowań,	3. rozwija umiejętność radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi,	3. rozwija umiejętność reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych	3. potrafi reagować w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków,

				skutków,	
	4. jest informowany o skutkach zażywania środków psychoaktywnych	4. jest informowany o skutkach prawnych posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych,	4. nabywa wiedzę z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich,	4. nabywa wiedzę z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich, jest informowany o skutkach ryzykownych zachowań seksualnych,	4. posiada wiedzę na temat prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich, zna skutki ryzykownych zachowań seksualnych oraz postępowanie prawne w przypadku posiadania bądź zażywania środków psychoaktywnych,
	5. poznaje zagrożenia współczesnego świata: narkotyki, dopalacze, nikotynizm, alkoholizm, uzależnienie od komputera,	**5.** poszerza wiedzę na temat zagrożeń współczesnego świata,	**5.** potrafi wykorzystywać umiejętności rozpoznawania zagrożeń współczesnego świata,	5. potrafi wykorzystywać umiejętności rozpoznawania zagrożeń współczesnego świata radzi sobie w sytuacjach kryzysowych, wie gdzie szukać	5. poszerza i potrafi właściwie wykorzystać wiedzę na temat zagrożeń współczesnego świata, radzi sobie w sytuacjach kryzysowych, wie gdzie szukać pomocy,

				pomocy,	
	6. poznaje zjawisko przemocy w rodzinie,	**6.** poznaje zjawisko przemocy w rodzinie,	**6.** poznaje zjawisko przemocy w rodzinie,	6. poznaje zjawisko przemocy w rodzinie, wie gdzie szukać pomocy,	6. wie czym jest zjawisko przemocy w rodzinie, potrafi je rozpoznać i odpowiednio zareagować – wie gdzie szukać pomocy,
	7. poznaje zjawisko i skutki cyberprzemocy.	**7.** poszerza wiedzę na temat cyberprzemocy i jej skutków.	**7.** jest świadomy skutków prawnych wynikających ze stosowania cyberprzemocy.	**7.** jest świadomy skutków prawnych wynikających ze stosowania cyberprzemocy i ponosi za nie odpowiedzialność.	**7.** zna skutki prawne wynikające ze stosowania cyberprzemocy i idącą za nią odpowiedzialność. Reaguje na cyberprzemoc stosowaną w jego otoczeniu, wie gdzie zgłosić problem,

Ewaluacja będzie dokonana po realizacji programu poprzez:

1. analizę dokumentów szkolnych,
2. uwagi nauczycieli z posiedzeń rady pedagogicznej i zespołu wychowawczego,
3. rozmowy z nauczycielami,
4. analizę sytuacji wychowawczej w szkole,
5. rozmowy z rodzicami uczniów,
6. ankiety przeprowadzone wśród uczniów i rodziców.

Program opracowany przez zespół wychowawczy.

Uchwalony przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną